

Wrocław, 6 kwietnia 2000 roku

WK.0913/217/K-45/99

**Pan
Dariusz Milka
Prezydent Miasta**

**ul. Kilińskiego 10
59-300 LUBIN**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 5, w związku z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. Nr 85, poz. 428 z późn. zm.), przeprowadziła w Urzędzie Miejskim w okresie 13 września - 27 stycznia 2000 r. kontrolę kompleksową. Szczegóły dotyczące zakresu przedmiotowego oraz ustaleń kontroli zawiera protokół podpisany - bez wniesienia zastrzeżeń przez stronę kontrolowaną - 2 lutego 2000 r. i przekazany Panu Prezydentowi.

Poprzednia kontrola kompleksowa Regionalnej Izby Obrachunkowej prowadzona była w Urzędzie Miasta w okresie od września 1996 r. do stycznia 1997 r. Badania wykazały, że mimo podjętych lub zadeklarowanych przez ówczesnego Prezydenta Miasta działań naprawczych, nie we wszystkich zagadnieniach okazały się one dostatecznie skuteczne. Nadal wymagały zmian niektóre przepisy wewnętrzne, stosowano błędne księgowania, nie przeprowadzono inwentaryzacji gruntów.

Ustalenia obecnej kontroli, dotyczące głównie 1998 jak i 1999 roku, wykazały poprawę w stosunku do okresu poprzedniego. Ponadto, już w toku kontroli, były podejmowane działania mające na celu usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych w wielu dziedzinach, co zostało opisane w protokole kontroli.

W zakresie spraw organizacyjnych

W Urzędzie obowiązywał „Regulamin wewnętrznej kontroli finansowej”, w którym przewidziano prowadzenie kontroli wstępnej, bieżącej i następnej oraz zasady jej organizacji. Jak ustalono, w aktach Wydziału Finansowego, jako odrębne dokumenty wskazujące na prowadzenie kontroli wewnętrznej, były przechowywane jedynie protokoły kontroli kasy.

Obowiązujący „Rzeczowy wykaz akt” nie zawierał kompletu akt tworzonych w jednostce – np. związanych z dodatkami mieszkaniowymi, planowaniem i wykonaniem budżetu gminy, wymiarem podatków, ewidencją opłat z tytułu użytkowania wieczystego i dzierżawy. W trakcie kontroli opracowano nowy, jednolity wykaz akt dla Urzędu Miejskiego w Lubinie.

W Urzędzie do 1999 r. nie uregulowano przepisami wewnętrznymi zasad funkcjonowania archiwum zakładowego; dokumentacja podstawowa (np. spisy zdawczo-odbiorcze akt, rejestr akt wypożyczonych z archiwum) przechowywane były poza pomieszczeniem archiwum. W trakcie kontroli Prezydent Miasta Lubina wprowadził jako obowiązującą dla Urzędu Miejskiego w Lubinie „Instrukcję w sprawie organizacji i zakresu działania archiwum zakładowego”. Również podczas badań prowadzonych przez Regionalną Izbę Obrachunkową sporządzono „Harmonogram przyjmowania dokumentacji kat. A i kat. B do archiwum zakładowego”.

W zakresie funkcjonowania księgowości

Stosowane w gminie przepisy wewnętrzne zawierały zapisy niezgodne z ustawą o rachunkowości, w tym dopuszczające „milczące potwierdzenie sald”, podczas gdy art. 26 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy nakłada w sposób jednoznaczny obowiązek uzgadniania sald ze wszystkimi kontrahentami; w „Instrukcji dotyczącej gospodarki kasowej w Urzędzie Miejskim w Lubinie”, stanowiącej załącznik Nr 1 do postanowienia Nr 21/95 Prezydenta Miasta Lubina z dnia 21 grudnia 1995 r. (zm. postanowieniem Nr 22/96 z dnia 31 grudnia 1996 r.) dopuszczono także możliwość uzupełniania zapasu gotówki w kasie ze środków pochodzących z wpływów własnych do kasy lub pokrywania określonych rodzajowo wydatków gotówkowych, co naruszało przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 1991 r. - Prawo budżetowe oraz aktualnie jest sprzeczne z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych. W świetle art. 138 ust. 1 pkt 10 ustawy o finansach publicznych przeznaczenie dochodów uzyskanych przez jednostkę budżetową na wydatki ponoszone w tej jednostce jest naruszeniem dyscypliny finansów publicznych.

Pomimo prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera, w Urzędzie nie przyjęto zasad kopiowania zbiorów danych i nie określono częstotliwości kopiowania zbiorów, wymaganych art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Ponadto, w przyjętych do stosowania w Urzędzie zasadach rachunkowości, nie zawarto stosownych postanowień w zakresie zasad dostępu do baz danych, tworzonych przez służbę finansowo-księgową. W czasie kontroli została przyjęta „Instrukcja ochrony danych finansowych w systemach informatycznych w Urzędzie Miejskim w Lubinie”. Wcześniej wprowadzono do stosowania „Instrukcję oraz dokumenty dotyczące ochrony danych osobowych w Urzędzie Miejskim w Lubinie”.

Kontrola legalności użytkowanego oprogramowania w rozumieniu przepisów ustawy o rachunkowości, nie wykazała w powyższym zakresie nieprawidłowości. Natomiast same wydruki generowane przez programy nie zawsze spełniały wymogi przepisów art. 13 ust. 2 pkt 2 oraz ust. 3 ustawy o rachunkowości, w tym zwłaszcza w zakresie oznaczania wydruków nazwą programu przetwarzania, automatycznego numerowania stron oraz opatrywania wydruków datą - zgodną z rzeczywistą datą ich sporządzenia. Ujawniono przypadki generowania wydruków dotyczących danych archiwalnych - z wstecznymi datami wykonania wydruku.

W zakładowym planie kont ustalono wykazy kont pomocniczych do syntetycznych kont jednostki i kont budżetu objętych kontrolą, (wg stanu na wskazany dzień). Nie określono jednak zasad ich

prowadzenia, wymaganych przepisami art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości. Stosowana praktyka prowadzenia określonych kont analitycznych odbiegała od metod wypracowanych przez praktykę rachunkowości.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono naruszenie zasad ustalonych w zarządzeniu Nr 46 Ministra Finansów z dnia 1 sierpnia 1995 r. w sprawie szczególnych zasad prowadzenia rachunkowości oraz jednolitych planów kont dla państwowych i gminnych jednostek budżetowych i ich gospodarstw pomocniczych, zakładów budżetowych, państwowych i gminnych funduszy celowych oraz gmin i ich związków (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 14, poz. 60 z późn. zm.) w odniesieniu do kont: 133 - „Rachunek bieżący budżetu”, 223 - „Rozliczenie wydatków budżetowych”, 080-„Inwestycje”, 130- „Rachunek bieżący jednostki budżetowej”, 223-„Rozliczenie wydatków budżetowych”, 224- „Rozrachunki budżetu”. Szczegółowy opis stwierdzonych nieprawidłowości zawiera protokół kontroli.

Przyczyną ich wystąpienia jest brak należytego sprawowanego nadzoru w sferze funkcjonowania zakładowego planu kont oraz realizacji i ewidencji wydatków budżetowych. Odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, Prezydent Miasta przypisał w dniu 16 listopada 1999 r. Skarbnikowi Miasta i Naczelnikowi Wydziału Finansowego - za Ich zgodą. Natomiast nie zostały konkretnie określone rodzaje zadań, za które ponosi odpowiedzialność każda z wymienionych osób. We wcześniejszym okresie odpowiedzialność ponosiła Skarbnik Miasta.

Pozytywnie należy ocenić fakt, iż w toku kontroli zostały wprowadzone zmiany organizacyjne w Wydziale Finansowym, dzięki którym wyeliminowano dotychczasowe operacje dotyczące wydatków budżetowych Urzędu Miejskiego, realizowane bezpośrednio z rachunku bieżącego budżetu, ewidencjonowane w korespondencji z kontem 223 oraz ustalony został plan wydatków jednostki budżetowej Urząd Miejski, który zawiera wszystkie wydatki budżetowe nie ujęte w planach wydatków gminnych jednostek budżetowych.

W wyniku analizy zakresów czynności pracowników Wydziału Finansowego stwierdzono, że żaden pracownik nie miał przypisanego obowiązku sporządzania zestawień obrotów dzienników częściowych za poszczególne miesiące roku. W efekcie ustalono, że w 1998 roku nie były sporządzane wydruki zestawień obrotów dzienników częściowych, co naruszało wymóg wynikający z przepisu art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości. Podjęte w tym zakresie w marcu 1999 roku działania nie były skuteczne.

Ponadto ustalono, że w latach 1997-1999 w ogóle nie została wskazana w sposób formalny osoba prowadząca księgi druków ścisłego zarachowania. W trakcie kontroli obowiązki prowadzenia księgi druków ścisłego zarachowania (czeki gotówkowe, arkusze spisu z natury) powierzono określonemu pracownikowi Wydziału Finansowego. Także w zakresie prowadzenia niektórych kont analitycznych i syntetycznych księgi głównej (komputerowych) oraz ksiąg pomocniczych inwentarzowych środków trwałych (ręcznych), nie wyznaczono osób odpowiedzialnych za ich prowadzenie w momencie odejścia z pracy odpowiedzialnego pracownika jeszcze we wrześniu 1998 roku. Powyższe uchybienia usunięto w 1999 roku.

W zakresie gospodarki pieniężnej

Wadą w zakresie prawidłowego funkcjonowania kasy był brak fizycznego rozdziału dwóch kas funkcjonujących w jednym pomieszczeniu.

Zakup i sprzedaż znaków skarbowych prowadzono bez zawarcia umowy z bankiem, w którym, dokonywano zakupu znaków. W związku z powyższym brak było formalnej podstawy do pobierania na rachunek budżetu wynagrodzenia (prowizji) za dokonywanie ich sprzedaży. Obowiązująca „Instrukcja w sprawie gospodarki kasowej” nie normowała zasad obrotu znakami opłaty skarbowej. Na dokumentach związanych ze sprzedażą znaków nie wskazywano sposobu ujęcia obrotów znakami na kontach księgi głównej, a jednocześnie brak było księgowania związanych z obrotem tymi wartościami pieniężnymi oraz sprawdzenia i zatwierdzenia raportów ze sprzedaży znaków opłaty skarbowej. Salda każdego z zamykanych raportów kasowych zamykały się stanem „0”, ponieważ w dokumentach tych odnotowywano jedynie przychody znaków – z powołaniem się na „KP” i wpłaty gotówki do banku – na podstawie bankowych dowodów wpłaty, a nie odnotowywano wpływów gotówki do kasy za sprzedaż znaków w poszczególnych dniach. Brak w raportach bieżących, chronologicznych zapisów dla stanów faktycznych w zakresie obrotu znakami naruszało jeden z generalnych wymogów wynikających z art. 24 ust. 4 pkt 2 oraz ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Zaliczka na zakup znaków, udzielona w dniu 27.01.1997 roku kasjerowi kasy pomocniczej w kwocie 500 zł, nie była zaprzysiężowana w raporcie kasy. Żaden z przepisów wewnętrznych Urzędu Miejskiego w Lubinie nie regulował obowiązków dotyczących księgowania i kontroli prawidłowości obrotu znakami opłaty skarbowej i czynności tych nie prowadzono. Stwierdzone w tym zakresie nieprawidłowości zostały opisane szczegółowo w protokole kontroli (str. 15-16). W styczniu 2000 roku rozpoczęto sporządzanie prawidłowych raportów kasowych z obrotu znakami opłaty skarbowej.

W zakresie rozrachunków i roszczeń

W bilansie jednostkowym Urzędu Miejskiego w Lubinie za 1998 r. wykazano kwoty rozrachunków w zaokrągleniu do pełnych złotych, tj. jak dla sprawozdań zbiorczych, podczas gdy zgodnie z § 3 pkt 5 „Instrukcji w sprawie sporządzania sprawozdawczości budżetowej”, stanowiącej załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 1998 r. w sprawie zasad i terminów sporządzania sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 164, poz. 1175) – „Sprawozdania jednostkowe i bilans jednostkowy sporządza się w złotych i groszach, stosownie do zasad obowiązujących przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych”. W protokole z inwentaryzacji, przeprowadzonej drogą weryfikacji sald, poszczególnych pozycji bilansu jednostki nie ujęto saldami rozwiniętymi. Zestawienie stanów kont rozrachunkowych saldami rozwiniętymi sporządzono w trakcie kontroli.

Analiza zapisów dokonanych na rozrachunkowym koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe” wykazała, że księgowania na tym koncie dokonano na podstawie poleceń księgowania PK, nie dokonując zapisów na bieżąco w ciągu roku. Analityka do tego konta prowadzona była sposobem tradycyjnym – w księdze kontowej, co było sprzeczne z obowiązującym systemem księgowania.

W trakcie kontroli zaprowadzono prawidłową analitykę do konta 226, oraz w dniu 30 grudnia 1999 roku dokonano wydruku zestawienia obrotów i sald konta 226 w układzie analitycznym. Wydruk ten jest jednym z przykładów niedostosowania programu komputerowego do wymogów ustawy o rachunkowości, ponieważ brak jest sumowania danych liczbowych na pierwszej stronie wydruku.

W 1998 roku, podobnie jak w latach wcześniejszych, Urząd Miejski w Lubinie nie prowadził rejestru sprzedaży VAT i nie odprowadzał należnego podatku do Urzędu Skarbowego. Dopiero w kwietniu 1999 roku sporządzono i przekazano do Urzędu Skarbowego w Lubinie miesięczne deklaracje VAT-7 za okres od 1 stycznia 1994 r. do 31 marca 1999 r. oraz zobowiązano się do bieżącego składania deklaracji miesięcznych VAT-7, poczynawszy od kwietnia 1999 roku, a następnie wystąpiono z wnioskiem do Urzędu Skarbowego w Lubinie o umorzenie odsetek za zwłokę w zapłacie należnego podatku za okres do marca 1999 roku oraz rozłożenie zapłaty podatku na raty.

W zakresie dochodów podatkowych

Stwierdzono znaczną poprawę w stosunku do ustaleń poprzedniej kontroli kompleksowej, w zakresie prawidłowości ustalania, poboru i ewidencjonowania dochodów z tytułu podatku rolnego, podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych, rzetelności sporządzenia sprawozdania z wykonania budżetu gminy w odniesieniu do skutków finansowych z tytułu obniżenia maksymalnych stawek podatków, udzielonych ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień i zaniechania poboru według stanu na 30.06.1999 r. oraz zgodności ze stanem faktycznym informacji zawartych we wnioskach o przyznanie części subwencji rekompensującej utracone dochody z tytułu ustawowych ulg i zwolnień w podatkach i opłatach stanowiących dochody gmin. Kontrola wykazała również występowanie uchybień i nieprawidłowości, przedstawionych szczegółowo w protokole kontroli. Pozytywnie należy ocenić fakt, że część z nich została usunięta przed zakończeniem czynności kontrolnych.

W podatku rolnym, niektóre decyzje o czasowym zwolnieniu z podatku gruntów, na których zaprzestano produkcji rolnej, podejmowane były z mocą wsteczną i ze znacznym opóźnieniem. Nieprawidłowości wystąpiły również w stosowaniu przepisu art. 12 ust. 2 ustawy o podatku rolnym i polegały na niewłaściwym ustalaniu terminu, od którego obowiązywało zwolnienie.

W podatku od nieruchomości część deklaracji na podatek, składanych przez osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, oraz wykazów nieruchomości przedkładanych przez osoby fizyczne, była sporządzona na formularzach o treści niedostosowanej do przepisów art. 3 ust. 1 i art. 5 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Podatnicy prowadzący działalność gospodarczą nie wykazują w wykazach nieruchomości budowli związanych z tą działalnością, takich jak: ogrodzenia, place utwardzone, parkingi, drogi dojazdowe z utwardzoną nawierzchnią, co ma wpływ na zaniżenie należnych gminie dochodów. Organ podatkowy nie przeprowadza w tym zakresie kontroli, o których mowa w art. 281 – Ordynacji podatkowej.

Ustalono, że 9 spośród 20 objętych kontrolą nabywców gruntu pod budowę garaży oraz 3 na 20 badanych nabywców lokali mieszkalnych i użytkowych nie złożyło wykazów nieruchomości i nie było objętych podatkiem od nieruchomości. W czasie kontroli osoby zalegające z płatnością podatku, poza dwoma nabywcami gruntów pod garaże, uregulowały należności. Spośród wybranych do kontroli 20 osób, które uruchomiły działalność gospodarczą, opodatkowanych było tylko 13 osób; w pozostałej grupie część podatników wpłaciła podatek w okresie kontroli. Przyczyną braku powszechności opodatkowania jest fakt, że Wydział Inicjatyw Gospodarczych, Promocji i Rozwoju Miasta Urzędu Miejskiego nie informował Wydziału Finansowego o wpisaniu do ewidencji nowych podmiotów gospodarczych, dysponujących budynkami lub gruntami związanymi z działalnością gospodarczą, podlegającymi opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości według wyższej stawki.

W podatku od środków transportowych istotną nieprawidłowością było obniżenie przez Radę Miejską o 50% stawek podatku od pojazdów wyposażonych w sprawny katalizator spalin, gazową instalację zasilającą albo spełniających normy Euro I, Euro II lub Euro III. Obniżając stawki Rada działała bez podstawy prawnej, ponieważ żaden z przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych nie upoważnia rady gminy do udzielania ulg w omawianym podatku. Zgodnie z przepisem art. 12 ust. 4 ustawy, rada gminy może tylko wprowadzić inne zwolnienia niż określone w ust. 1 tego artykułu. W uchwale Nr XXV/142/99 z dnia 29 grudnia 1999 r. w sprawie ustalenia stawek podatku od środków transportowych na 2000 r. oraz zwolnień z tego podatku na terenie miasta Lubina Rada Miejska, uwzględniając ustalenie kontroli, określiła dla pojazdów spełniających warunki, o którym wyżej mowa, kwotowe stawki podatku.

Z analizy zaległości w poszczególnych podatkach wynikało, że najwyższą wartość osiągnęły one w podatku od nieruchomości od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej; zaległości te w większości powstały przed 1998 rokiem. Kwota zaległości w podatku od nieruchomości wynosiła 789.345,37 zł według stanu na 31.12.1998 r. i 605.709,70 zł według stanu na 30.06.1999 r. Podejmowane obecnie w tym zakresie czynności windykacyjne należy ocenić pozytywnie.

W zakresie sprawozdawczości

Kontrola prawidłowości sporządzania sprawozdania z wykonania budżetu gminy za okres I półrocza 1999 r. wykazała, że nie ujęto w nim skutków finansowych z tytułu zaniechania poboru podatku od nieruchomości w kwocie 4.000 zł oraz skutków w wysokości 19.727,25 zł powstałych w wyniku wprowadzenia uchwałą Rady Miejskiej ulgi dla emerytów i rencistów prowadzących samodzielne gospodarstwo domowe z tytułu stawki jednego psa. W trakcie kontroli dokonano korekty sprawozdania ujmując w nim kwoty, o których wyżej mowa.

Sprawozdanie roczne Rb-28 o wydatkach budżetowych za 1998 r. oraz półroczne Rb-28 o wydatkach budżetowych za okres do 30.06.1999 r., zostały sporządzone niezgodnie z przepisami zawartymi w § 27 ust. 1 Instrukcji w sprawie sporządzania sprawozdawczości budżetowej stanowiącej

załącznik Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 1998 r. w sprawie zasad i terminów sporządzania sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 164, poz. 1175), a poprzednio § 21 takiej Instrukcji stanowiącej załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 2 Ministra Finansów z dnia 14 stycznia 1992 r. (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 2, poz. 7 z późn. zm.). Stwierdzono, że w zbiorczym sprawozdaniu Rb-28 o wydatkach budżetowych Miasta za 1998 r., zrealizowane wydatki ujęte zostały w oparciu o jednostkowe sprawozdania jednostek budżetowych w łącznej kwocie 57.476.961 zł oraz w oparciu o „wybrane” informacje z konta budżetu 223 zostały sporządzone niezgodnie z ww przepisami zawartymi w § 27 ust. 1 Instrukcji w sprawie sporządzania sprawozdawczości budżetowej stanowiącej załącznik Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 1998 r. w sprawie zasad i terminów sporządzania sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 164, poz. 1175), a poprzednio § 21 takiej Instrukcji stanowiącej załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 2 Ministra Finansów z dnia 14 stycznia 1992 r. (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 2, poz. 7 z późn. zm.), sprawozdania jednostkowe o wydatkach budżetowych sporządza się na podstawie danych księgowości analitycznej do rachunku bieżącego, a zbiorcze sprawozdanie o wydatkach budżetowych (§ 29) sporządza Zarząd Gminy w pełnym zakresie informacji wynikających ze sprawozdań jednostkowych Rb-28 i sprawozdania zbiorczego Rb-50 o wydatkach budżetowych w zakresie zadań administracji rządowej zleconych gminom.

Inwestycyjne wydatki budżetowe na koncie 902-„Wydatki budżetu”, były księgowane w terminach uzgodnionych z określonymi w załączniku Nr 1 do zarządzenia Nr 46 Ministra Finansów z 1 sierpnia 1995 r. oraz w przepisach określających zasady i terminy sporządzania sprawozdawczości budżetowej. Uchybienie to świadczy o braku należytego sprawowanego nadzoru w zakresie ewidencji wydatków budżetowych oraz ujmowania ich w sprawozdawczości finansowej.

W zakresie wydatków budżetowych

Według stanu na 30.06.1999 r., dokonano wydatków w kwocie wyższej od zaplanowanej w dz. 91 rozdz. 9146 § 22-„Świadczenia społeczne” o 12.450 zł (plan 6.000 zł, wykonanie 18.450 zł). Powyższe naruszało jedną z zasad gospodarki finansowej obowiązującą w toku wykonywania budżetu: „...dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem...”, określoną przepisami art. 92 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Kwota przekroczenia do dnia 31.08.1999 r. wzrosła do 34.852,26 zł (plan 6.000 zł, wykonanie 40.852,26 zł) i była głównie związana z wypłatą zasiłków dla rodzin żołnierzy za miesiące czerwiec, lipiec i sierpień 1999 r.

Z ustaleń kontroli wynika, że w 1998 r. nie poddano nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej kilku postanowień Zarządu Miasta dotyczących spraw budżetowych (Nr 120 z dnia 13 maja 1998 r., i Nr 143 z dnia 8 czerwca 1998 r.), a ponadto zarówno w 1998 jak i 1999 roku nie były przestrzegane przepisy art. 90 ustawy o samorządzie gminnym, zobowiązujące Prezydenta do przedkładania regionalnej izbie obrachunkowej uchwał objętych zakresem jej nadzoru w ciągu 7 dni od daty ich podjęcia. Ponadto ujawniono, że na podstawie nie poddanego nadzorowi Izby postanowienia

Nr 120 z dnia 13 maja 1998 r., Zarząd Miasta Lubina dokonał w budżecie przeniesień środków między działami klasyfikacji budżetowej, w zakresie wcześniej unieważnionym uchwałą Nr 27/98 z 30 kwietnia 1998 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu. Nie zgadzając się ze stanowiskiem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej gmina wystąpiła do NSA ze skargą na uchwałę Kolegium. Mimo, iż do dnia 12 stycznia 2000 roku NSA nie podjęło rozstrzygnięcia w omawianej sprawie, w budżecie 1998 roku (12.02.1998 r. i 02.07.1998 r.) zrealizowano zakwestionowane wydatki w wysokości 55.000 zł. Naruszono tym w sposób rażący art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, w myśl którego „...budżet w części objętej stwierdzeniem nieważności, nie może być wykonywany do chwili rozstrzygnięcia sprawy przez sąd administracyjny...”.

W toku kontroli wynagrodzeń nie stwierdzono nieprawidłowości. Natomiast listy płac będące wydrukami komputerowymi, nie spełniały szeregu wymogów art. 13 ust. 2 pkt 2 oraz ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, gdyż nie były oznaczone nazwą programu przetwarzania i w zasadzie nie miały automatycznie numerowanych stron (poza str. 1), oraz nie były opatrzone datą sporządzenia.

W zakresie rozliczania kosztów podróży służbowych zarówno w 1998 jak i 1999 roku stwierdzono nieprawidłowości w dowodach źródłowych oraz w prowadzonych księgach rachunkowych (raportach kasowych). Ujawniono, że miały miejsce przypadki: dokonywania zapisów w raportach kasowych sporządzanych z datami późniejszymi od daty operacji, tj. niezgodnie zarówno z przepisami wewnętrznymi jak i przepisami art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości; wypłacano z kasy gotówkę z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowej - bez upoważnienia - osobom nie wymienionym w poleceniach wyjazdu służbowego, tj. niezgodnie z przepisami wewnętrznymi. Ponadto stwierdzono, że żadne z badanych poleceń wyjazdu nie zawierało jednoznacznych zapisów świadczących o sprawdzeniu dowodu pod względem merytorycznym a na rachunku kosztów podróży były dokonywane nieformalne poprawki niezgodnie z przepisami art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

W 1999 r. spośród 32 pracowników, którym przyznano miesięczne limity kilometrów, piętnastu złożyło oświadczenia odbiegające od stanu faktycznego w zakresie ilości dni pobytu w podróży służbowej (o czasie trwania co najmniej 8 godzin). Jeszcze podczas kontroli pracownicy ci dokonali zwrotu nienależnie pobranej kwoty ryczałtu, łącznie 372,41 zł. Ponadto, w wyniku działań podjętych w Urzędzie, zweryfikowano złożone przez pracowników w 1998 roku oświadczenia i wyegzekwowano zwrot do kasy kwot nienależnie pobranych za ten okres, w wysokości łącznej 80,87 zł.

W zakresie inwestycji

W Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miejskiego zadania związane z realizacją inwestycji przypisane zostały Wydziałowi Inwestycji Miejskich (WIM), a faktycznie w 1998 r. były one wykonywane także przez inne wydziały Urzędu Miejskiego. W planie inwestycji na 2000 rok również przewidziano zadania do realizacji dla WIM oraz dla innych wydziałów Urzędu Miejskiego.

Poza niedokładnościami i uchybieniami w zakresie planowania i realizacji oraz ewidencji inwestycyjnych wydatków, wymienionymi przy opisie funkcjonowania księgowości, stwierdzono ponadto, że plan wydatków inwestycyjnych w budżecie Miasta oraz w jednostce budżetowej Urząd Miejski, prowadzone były przy zastosowaniu programu komputerowego, który nie zapewniał uzyskiwania pełnych informacji o wszystkich podjętych w tym zakresie decyzjach organów Gminy Miejskiej; dotyczyło to decyzji podejmowanych w tym samym dniu. Ponadto w jednostce, w historii zmian planu wydatków, nie wpisywano numerów decyzji i daty ich podjęcia.

Jeszcze w czasie kontroli, stwierdzone w powyższym zakresie uchybienia zostały usunięte.

Ponadto przy badaniu wydatków i kosztów inwestycyjnych stwierdzono m.in.:

- przekazanie w 1998 r. kwoty 6.500 zł z rachunku bieżącego budżetu (133) na rachunek środków inwestycyjnych oraz zakwalifikowanie tej operacji na zwrot wydatków i kosztów inwestycyjnych, podczas gdy była to partycypacja w kosztach finansowania zadania inwestycyjnego;
- zrealizowanie w 1998 r. wydatków w wysokości 125 tys. zł na podstawie dokumentu, który nie spełniał wymogów dowodu księgowego określonych w „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych” (ponadto zarówno wymieniony dokument jak i dowody bankowe do rachunku środków inwestycyjnych nie były dekretowane);
- wyksięgowanie z kosztów zadania inwestycyjnego „Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków dla m. Lubina” kwoty 694.214,07 zł na konto funduszu, bez właściwego udokumentowania operacji, wymaganego przepisami wewnętrznej „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych”; na ww. koncie kosztów oczyszczalni ścieków figuruje kwota 293.947,55 zł dotycząca wykonanych w 1995 r. robót budowlano-montażowo-instalacyjnych budynku laboratorium na oczyszczalni ścieków i jego wyposażenia - podczas gdy w wyniku działań podjętych w czasie kontroli przez merytoryczne służby Urzędu ustalono, że budynek laboratorium użytkowany jest od 1995 r. przez MPWiK Sp. z o.o.;
- naliczenie przez PPIB „BUDEX” s.c. na ww. zadaniu 5% kosztów zakupu, magazynowania i ubezpieczenia od wartości brutto (z podatkiem VAT) wyposażenia, tj. zawyżonych w stosunku do postanowień aneksu Nr 16 z 5.08.1998 r. podpisanego do umowy z 1992 r., z których wynika, że koszty te miały być liczone od wartości netto wyposażenia;
- na kontach kosztów, nie rozliczonych do czasu kontroli, figurowała kwota kosztów sprzed 1998 r., tj. 1.856.327,68 zł („rynek-remont nawierzchni”), 1.401.904,31 zł („remont obiektów MOPS”).

Wymienione powyżej uchybienia wynikały głównie z braku należytej współpracy pomiędzy wydziałami merytorycznymi, a Wydziałem Finansowym - w zakresie ewidencji oraz terminowego i należytego dokumentowania rozliczeń kosztów zakończonych zadań inwestycyjnych. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, iż na stanowisku ds. ewidencji działalności inwestycyjnej w Wydziale Finansowym następowały częste zmiany, np. w latach 1998 i 1999, pracowały trzy osoby.

Stwierdzono, że bez uzyskania kontrasygnaty Skarbnika Miasta, wymaganej przepisem art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym stanowiącym, że do skuteczności czynności prawnej mogącej spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy lub osoby przez niego upoważnionej, zatwierdzony został Aneks Nr 16 z 5.08.1998 r. (w którym Gmina i Sp. z o.o. MPWiK występują jako płatnicy) do umowy z 30.04.1992 r. zawartej w sprawie m.in. wykonawstwa robót związanych z modernizacją i rozbudową istniejącej oczyszczalni ścieków w Lubinie, podpisany przez Sp. z o.o. MPWiK (Inwestora zastępczego) oraz PPIB „BUDEX” s.c. (Generalnego wykonawcę) oraz podpisano 4 września 1998 r. - pomiędzy Inwestorem zastępczym MPWiK Sp. z o.o. i Zarządem Miasta Lubina z jednej strony, a Wykonawcą PPIB „BUDEX” s.c. - Porozumienie do ww. umowy z 30.04.1992 r.

W ww. Aneksie oraz w zawartej 5.08.1998 r. umowie Nr IM-57/W/98 pomiędzy MPWiK Sp. z o.o. a Gminą Miejską w sprawie kontynuowania przedsięwzięcia pn. „modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Lubinie” i inwestorstwa zastępczego - nie zostało określone w jakiej części koszty przedsięwzięcia finansowane będą przez wymienione podmioty.

W zakresie powiązania budżetu z jednostkami organizacyjnymi gminy i innymi podmiotami

W budżecie gminy na rok 1998 i 1999 zaplanowano dla zakładów budżetowych dotacje podmiotowe, natomiast nie przewidziano dotacji przedmiotowych. Zgodnie z art. 19 ust. 7, obowiązującej od dnia 1 stycznia 1999 r. ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zm.), zakład budżetowy może otrzymywać z budżetu dotację przedmiotową, skalkulowaną według stawek jednostkowych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego (art. 117 ust. 1 i 3 ustawy). W omawianym okresie Rada Miejska nie podjęła uchwały w sprawie stawek, o których wyżej mowa.

Dotacje dla zakładów budżetowych księgowane były wyłącznie w budżecie miasta na kontach 223/133 („Rozliczenie wydatków budżetowych” („Rachunek bieżący budżetu”). Konto 223 używane było nieprawidłowo, ponieważ zgodnie ze swoją treścią ekonomiczną służy ono do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu dokonanych przez te jednostki wydatków budżetowych, a nie do ewidencji dotacji z budżetu dla jednostek gospodarki pozabudżetowej.

Do ewidencjonowania dotacji z budżetu dla zakładów budżetowych nie używano konta 810 – „Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje” z planu kont jednostki budżetowej, pomimo wymogu prowadzenia ewidencji na tym koncie określonego w zarządzeniu nr 46 Ministra Finansów.

Przy udzielaniu dotacji dla stowarzyszeń, organizacji i klubów sportowych w Lubinie, z dotowanymi jednostkami nie zawierano umów określających przeznaczenie dotacji, tryb płatności i tryb kontroli wykonywania zadania oraz sposób rozliczenia z wykorzystania środków. Ponadto do konta „810” nie prowadzono ewidencji analitycznej według jednostek, które otrzymały dotacje. Podczas kontroli omawianą ewidencję założono, obejmując nią rok 1999.

W zakresie gospodarki mieniem

Z dołączonej do projektu budżetu na 1999 rok informacji o stanie mienia komunalnego nie wynikało, jakie rzeczywiste zmiany zaszły w stanie mienia gminy miejskiej Lubin na dzień sporządzenia informacji. Stany poszczególnych składników mienia podane zostały na dzień 31 grudnia 1997 roku, natomiast dla 1998 roku podano jedynie stany przewidywane na 31 grudnia 1998 roku. W Wydziale Geodezji, Gospodarki Gruntami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska nie prowadzono na bieżąco rejestru – ewidencji nieruchomości stanowiących mienie Gminy, co jest niezbędne dla prawidłowego gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości. Ponadto informacje o zmianach w stanie mienia komunalnego były przekazywane do Wydziału Finansowego przez ten Wydział ze znacznym opóźnieniem sięgającym roku i dłużej. Skutkiem tego dane w ewidencji księgowej odbiegały od rzeczywistych stanów posiadania, a więc np. bilans za 1998 r. był zgodny wartościowo tylko z zapisami w księgach rachunkowych, a nie ze stanem faktycznym.

W zakresie gospodarki środkami rzeczowymi

W wyniku badania sposobu dokumentowania operacji związanych z przychodami środków trwałych (gruntów) ujawniono szereg nieprawidłowości polegających m. in. na dokonywaniu zapisów w księgach rachunkowych prowadzonych w Urzędzie na podstawie dokumentów nie uwzględnionych w obowiązującej instrukcji obiegu dokumentów, ujmowaniu w księdze inwentarzowej kwot niezgodnych z wykazanymi w dokumentach wskazanymi jako podstawa księgowania, nieprzywołaniu dowodów księgowych lub wykazaniu dowodów nie związanych z daną operacją. W części było to efektem wad programu komputerowego, a w części wynikało z nieznamości tego programu przez użytkowników. W czasie kontroli dokonano zmian ujawnionych błędnych zapisów księgowych, w wyniku czego wartości księgowe zostały doprowadzone do stanu zgodnego z dowodami źródłowymi. Same zapisy w księgach rachunkowych związanych ze środkami trwałymi, zarówno prowadzonych metodą tradycyjną jak i komputerową, były w latach 1998-1999 dokonywane niekiedy przez osoby nieuprawnione.

W toku kontroli, prowadzone metodą tradycyjną księgi inwentarzowe środków trwałych oznaczono trwale nazwą jednostki, opatrzono datą założenia oraz pieczęcią i podpisem osoby dopuszczającej księgi inwentarzowe do stosowania. Księgi te stanowiły ewidencję ilościowo-wartościową

i były prowadzone tylko w Wydziale Finansowym, mimo że według „Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miejskim w Lubinie” rzeczowe składniki majątku Urzędu Miejskiego powinny podlegać ewidencji ilościowo-wartościowej w Wydziale Organizacji, Kadr i Kontroli oraz wartościowej w Wydziale Finansowym, a środki trwałe stanowiące pozostałe mienie komunalne powinny podlegać ewidencji ilościowo-wartościowej w wydziałach merytorycznych oraz wartościowej w Wydziale Finansowym.

W gminie nie została dotychczas przeprowadzona inwentaryzacja gruntów (objętych ewidencją księgową na koncie analitycznym 011-00 od miesiąca marca 1997 r.), w sposób określony art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości; nie wykonano tym samym także zapisu zawartego w poz. 14 „PLANU INWENTARYZACJI NA 1997 ROK”, stanowiącym załącznik Nr 1 do postanowienia Nr 14/97 Prezydenta Miasta Lubina.

W toku kontroli inwentaryzacji środków trwałych stwierdzono nieprawidłowości na każdym jej etapie, tj. w trakcie spisów, rozliczenia i ujęcia w księgach rachunkowych, co zostało szczegółowo opisane w protokole kontroli.

Na podstawie zapisów w księgach rachunkowych stwierdzono rozliczenie w 1997 r. różnic z inwentaryzacji inwestycji rozpoczętych, przeprowadzonej według stanu na 31.12.1996 r., (tj. nie w księgach tego roku, na który przypadał termin realizacji). Decyzję podjął ówczesny Prezydent Miasta Lubina postanowieniem Nr 9/97 z dnia 28.03.1997 r. w sprawie różnic inwentaryzacyjnych. Powyższe było niezgodne z przepisem art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Inne ustalenia

Na podstawie przeprowadzonego badania dokumentów źródłowych, okazanych przez Wydział Geodezji, Gospodarki Gruntami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, wyjaśnienia złożonego przez Kierownika tego Wydziału, oświadczeń złożonych przez Skarbnika Miasta i Naczelnika Wydziału Finansowego Urzędu ustalono, że w latach 1995 – 1997 zawarto 1 umowę dzierżawy i 4 porozumienia z podmiotami gospodarczymi, które nabyły nieruchomości stanowiące własność komunalną i w związku z tym zadeklarowały dobrowolne wpłaty na rzecz Miasta Lubina w łącznej wysokości 522.000,00 zł - w tym umowę dzierżawy ze Spółką z o.o. „Statoil Polska” z Warszawy - (deklarowana kwota 70.000 zł) oraz porozumienia z „KERAMOS-POLSKA” sp. z o.o. (deklarowana kwota 10.000 zł), „GBS Obiekt 6” Sp. z o.o. (kwota 350.000 zł), McDonald’s Polska Sp. z o.o. (kwota 12.000 zł), ESSO Polska Sp. z o.o. (kwota 80.000 zł). Z ustaleń kontroli wynika, że środki te nie zostały przekazane na rachunek budżetu miasta. W okazanych kontrolującym aktach Wydziału Geodezji, Gospodarki Gruntami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska znajdowały się pisma z treści których wynikało m. in., że Prezydent Miasta wskazywał instytucje i cele na jakie bezpośrednio miały być przekazane kwoty zadeklarowane w porozumieniach, nie było natomiast dokumentów potwierdzających dokonanie wpłat. Zagadnienia dotyczące sposobu postępowania gminy przy zbywaniu i wydzierżawieniu nieruchomości, będą przedmiotem odrębnego postępowania kontrolnego Izby.

Ponadto, w trakcie kontroli kompleksowej Gminy Miejskiej Lubin, zbadano zagadnienia związane z wynagrodzeniami oraz podróżami służbowymi w Miejskim Ośrodku Profilaktyki i Wczesnej Terapii Uzależnień w Lubinie przy ul. Parkowej 1. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie jw., tj. brak potwierdzenia sprawdzenia polecenia wyjazdu służbowego pod względem merytorycznym, przypadki nienaliczenia ryczałtów na dojazdy oraz odsetek za zwłokę w wypłaceniu wynagrodzenia zostały usunięte w toku kontroli. Ponadto stwierdzono, że stosowane w jednostce przepisy wewnętrzne nie były dostosowane do przepisów ustawy o rachunkowości oraz przepisów wykonawczych do ustawy.

Do głównych przyczyn powstania nieprawidłowości należy zaliczyć niewystarczający nadzór Kierownictwa Urzędu nad pracą naczelników wydziałów merytorycznych, w tym w zakresie przeprowadzania i dokumentowania przez nich kontroli funkcjonalnej, oraz brak rozdziału odpowiedzialności za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości między Skarbnikiem Miasta i Naczelnikiem Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego i przejęcie przez Naczelnika (z różnych powodów) w znacznej mierze m.in. obowiązków Skarbnika, co - przy obowiązującej strukturze Wydziału (np. bez kierownika referatu wydatków) - doprowadziło do przeciążenia Naczelnika obowiązkami i w efekcie do ograniczenia zakresu sprawowania funkcji kierowniczej. Znaczącą przyczyną błędów była także - obok stosunkowo skromnej liczby etatów w Wydziale Finansowym (biorąc pod uwagę wielkość budżetu) - niedostateczna znajomość przepisów, w tym wewnętrznych, przez niektórych pracowników oraz zmiany personalne na określonych stanowiskach w Wydziale Finansowym, (np. na stanowisku związanym z prowadzeniem ksiąg rachunkowych w zakresie środków rzeczowych i na stanowisku ds. ewidencji działalności inwestycyjnej). Pewien wpływ na występowanie nieprawidłowości mogły wywierać przyjęte przepisy wewnętrzne, zawierające postanowienia niezgodne z przepisami ustawowymi, lub niespójne – z uwagi na niezgodność ich treści z załącznikami (np. instrukcja kasowa). Również słaba współpraca wydziałów merytorycznych z Wydziałem Finansowym, np. w zakresie przekazywania danych mogących stanowić podstawę zmiany opodatkowania, dotyczących realizacji inwestycji oraz zmian w stanie mienia komunalnego, powodowała powstawanie niedociągnięć.

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Prezydenta, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. Nr 85, poz. 428 z późn. zm.), wnoszę o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania wszystkich nieprawidłowości opisanych w protokole kontroli, a w szczególności o:

1. Przystosowanie istniejących przepisów wewnętrznych, zwłaszcza „Instrukcji kasowej” oraz planu kont dla Urzędu Miejskiego w Lubinie do wymogów ustawy o rachunkowości i ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zm.), zwłaszcza poprzez wyeliminowanie przeznaczania dochodów na wydatki oraz tzw. „milczącego potwierdzania sald”. Celowym byłoby również doprowadzenie do zgodności zapisów w treści „Instrukcji kasowej” z dołączonymi do niej załącznikami.

2. Zapewnienie sprawowania nadzoru nad gospodarką drukami ścisłego zarachowania oraz doprowadzenie tej gospodarki do zgodności z wewnętrznymi uregulowaniami zawartymi w „Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania”. Formalne uregulowanie zasad obrotu znakami opłaty skarbowej w Urzędzie Miejskim w Lubinie.
3. Wyegzekwowanie od osób odpowiedzialnych, tj. zarówno pracowników merytorycznych jak i sprawujących funkcje kierownicze (kontrola funkcjonalna), przestrzegania przepisów w zakresie gospodarki kasowej, a zwłaszcza:
 - a) dokonywania zapisów - dotyczących operacji gotówką – w tym samym dniu, w którym operacje te zostały dokonane, tj. zgodnie z art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz przepisami „Instrukcji dotyczącej gospodarki kasowej w Urzędzie Miejskim w Lubinie”,
 - b) wypłacania gotówki osobom wymienionym w rozchodowych dowodach kasowych lub innym osobom - na podstawie upoważnienia wystawionego przez osobę wymienioną w rozchodowym dowodzie kasowym,
4. Przestrzeganie „Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miejskim w Lubinie” w zakresie prowadzenia ewidencji ilościowo-wartościowej i wartościowej składników majątkowych przez wydziały merytoryczne i przez Wydział Finansowy, bądź dostosowanie ww instrukcji do stosowanej praktyki, oraz w zakresie terminów przekazywania przez wydziały merytoryczne do Wydziału Finansowego dowodów dokumentujących zmiany aktywów i pasywów jednostki.
5. Uzupełnienie, do stanu wymaganego przepisami art. 10 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591 z późn. zm.), dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości, a w tym ustalenie zasad funkcjonowania kont pomocniczych.
6. Dostosowanie użytkowanych programów komputerowych (np. dotyczących list płac, raportów kasowych, środków trwałych) do wymogów art. 13 ust. 2 pkt 2 oraz ust. 3 ustawy o rachunkowości, w tym zwłaszcza oznaczania wydruków nazwą programu przetwarzania, automatycznego numerowania stron, opatrywania wydruków datą ich sporządzenia - zgodną z rzeczywistą datą ich sporządzenia.
7. Ewidencjonowanie operacji gospodarczych na kontach syntetycznych zgodnie z zasadami określonymi w przepisach wewnętrznych i w zarządzeniu nr 46 Ministra Finansów z 1 sierpnia 1995 r. w sprawie szczególnych zasad prowadzenia rachunkowości oraz jednolitych planów kont dla państwowych i gminnych jednostek budżetowych i ich gospodarstw pomocniczych, zakładów budżetowych, państwowych i gminnych funduszy celowych oraz gmin i ich związków (Dz. Urz. Ministerstwa Finansów Nr 14, poz. 60 z późn. zm.).
8. Przestrzeganie ustawy o rachunkowości w zakresie sposobu poprawiania błędów w dowodach księgowych oraz zapisach dokonywanych w księgach rachunkowych a także dokonywanie zapisów zgodnie z art. 23 ust. 2 tej ustawy. Przestrzeganie zasady, że zapis w księdze rachunkowej powinien zawierać zrozumiały tekst, skrót lub kod opisu operacji oraz sposobów poprawiania błędów w zapisach w razie prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera oraz metodą tradycyjną. Opracowanie pisemnych objaśnień stosowanych w księgach rachunkowych treści skrótów lub kodów operacji.
9. Dokonywanie zapisów w księgach rachunkowych na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczych, które nastąpiły w danym miesiącu, lub dowodów sporządzonych przez jednostkę, tj. zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1, 2, 3 i 4 ustawy o rachunkowości.
10. Rozważenie możliwości określenia odpowiedzialności w wykonywaniu zadań w zakresie rachunkowości odrębnie dla Skarbnika Miasta i Naczelnika Wydziału Finansowego. Przestrzeganie obowiązku składania kontrasygnaty

przez Skarbnika Miasta lub osobę przez Skarbnika upoważnioną, zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

11. Przekazanie do archiwum zakładowego dokumentacji podstawowej archiwum (spisów zdawczo-odbiorczych akt, rejestru akt wypożyczonych) oraz akt Wydziału Finansowego, stosownie do regulacji zawartej w § 35, ust. 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. (Dz. U Nr 112 z 1999 r., poz. 1319).
12. Podjęcie w szerszym zakresie kontroli funkcjonalnej nad pracą podległych pracowników, przewidzianej w obowiązującym Regulaminie wewnętrznej kontroli finansowej.
13. Załatwianie spraw związanych z wydawaniem decyzji o zwolnieniu z podatku rolnego użytków rolnych na których zaprzestano produkcji rolnej w terminie określonym w art. 139 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137 poz. 926 z późn. zm.).
14. Ustalanie terminu, od którego przysługuje zwolnienie z podatku rolnego gruntów nabytych w drodze kupna na utworzenie nowego lub powiększenie już istniejącego gospodarstwa do powierzchni nie przekraczającej 100 ha, zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy o podatku rolnym.
15. Dostosowanie treści deklaracji na podatek od nieruchomości do następujących przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych: art. 3 ust. 1 pkt 2, art. 5 ust. 1 pkt 2, art. 5 ust. 1 pkt 6, art. 5 ust. 1 pkt 7a, art. 5 ust. 1 pkt 7b.
16. Podjęcie czynności wyjaśniających w celu ustalenia i opodatkowania osób na których ciąży obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą w lokalach przy ul. Ptasiej Nr 125, Stary Lubin Nr 121, Wierzbowej Nr 42 oraz opodatkowanie właściciela budynku mieszkalnego przy ul. Szybowej Nr 42, który zakończył budowę w dniu 6.10.1998 r.
17. Rozważenie możliwości wystąpienia do Wydziału Zagospodarowania Przestrzennego i Architektury Starostwa Powiatowego w Lubinie w sprawie przekazywania do Urzędu Miejskiego pisemnych informacji o osobach, które w roku poprzednim zakończyły budowę lub rozpoczęły użytkowanie nowo wybudowanego budynku w celu opodatkowania tych osób podatkiem od nieruchomości na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, oraz przeprowadzania przez organ podatkowy - gminę - kontroli niektórych budów, na podstawie art. 281 ustawy – Ordynacja podatkowa.
18. Zobowiązanie Naczelnika Wydziału Inicjatyw Gospodarczych Promocji i Rozwoju Miasta do comiesięcznego przekazywania do Wydziału Finansowego - dla celów podatku od nieruchomości - informacji o podmiotach gospodarczych, które uruchomiły działalność gospodarczą w budynkach lub lokalach będących ich własnością lub własnością Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego.
19. Kontynuowanie starań w kierunku wyegzekwowania od MKS Zagłębie Lubin zaległych należności z tytułu opłaty targowej.
20. Przestrzeganie przepisów art. 118 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zm.) przy udzielaniu z budżetu miasta dotacji dla podmiotów nie zaliczonych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku (w tym również dla stowarzyszeń kultury fizycznej).
21. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 1998 r. w sprawie zasad i terminów sporządzania sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 164, poz. 1175), w tym zwłaszcza dotyczących:
 - a) kompetencji Zarządu Gminy do składania sprawozdań zbiorczych Rb-28 o wydatkach budżetowych;

- b) sporządzania własnego sprawozdania jednostkowego Rb-28 o wydatkach budżetowych oraz bilansu jednostki - Urzędu, w wymaganej szczegółowości, zgodnie z § 3 pkt 5 „INSTRUKCJI W SPRAWIE SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAWCZOŚCI BUDŻETOWEJ”, stanowiącej załącznik Nr 2 do wyżej powołanego rozporządzenia.
- 22. Przestrzeganie w toku wykonywania budżetu zasady gospodarki finansowej, wyrażonej w art. 92 pkt 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych.
- 23. Przekazywanie Regionalnej Izbie Obrachunkowej uchwał objętych zakresem nadzoru izby, tj. dotyczących spraw budżetowych, zgodnie z przepisami art. 90 ustawy o samorządzie gminnym.
- 24. Prowadzenie zadań w zakresie realizacji inwestycji, przez podmioty wskazane w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miejskiego, bądź doprowadzenie Regulaminu do zgodności ze stanem faktycznym.
- 25. Zapewnienie, w drodze stosownych uregulowań w przepisach wewnętrznych, współpracy pomiędzy pracownikami Wydziału Inwestycji Miejskich i innych wydziałów merytorycznych realizujących inwestycje, a pracownikami Wydziału Finansowego w zakresie prowadzenia ewidencji działalności inwestycyjnej oraz terminowego i należytego dokumentowania rozliczeń zakończonych zadań inwestycyjnych.
- 26. Rozważenie możliwości określenia udziału gminy w kosztach przedsięwzięcia pn. modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Lubinie realizowanego przez MPWiK Sp. z o.o. w Lubinie.
- 27. Spowodowanie prawidłowego rozliczenia poniesionych i figurujących na koncie przedsięwzięcia pn. „modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Lubinie”, kosztów w kwocie 293.947,55 zł, dotyczących budowy i wyposażenia laboratorium, użytkowanego już od 1995 r. przez MPWiK Sp. z o.o.
- 28. Przeanalizowanie i rozstrzygnięcie kwestii:
 - a) nienależytego udokumentowania operacji gospodarczej, związanej z wysięgowaniem z kosztów przedsięwzięcia pn. „modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Lubinie”, kwoty 694.214,07 zł,
 - b) doliczania przez wykonawcę ww. zadania - PPIB „BUDEX” s.c. - zawyżonych kosztów zakupu wyposażenia, poprzez naliczenia 5% od wartości brutto tj. z podatkiem VAT, a nie, jak to wynika z umowy, od wartości netto.
- 29. Przeanalizowanie i rozliczenie kosztów poniesionych przed 1998 r. na zadania:
 - a) „rynek-remont nawierzchni”, w wysokości 1.856.327,68 zł,
 - b) „remont obiektów MOPS”, w wysokości 1.401.904,31 zł.
- 30. Sporządzanie informacji o stanie mienia komunalnego, zgodnie z wymogami art. 120 ustawy o finansach publicznych z podaniem wszystkich zmian jakie zaszły w stanie mienia gminy miejskiej Lubin na dzień sporządzenia informacji.
- 31. Prowadzenie na bieżąco rejestru – ewidencji nieruchomości stanowiących mienie Gminy, przez Wydział Geodezji, Gospodarki Gruntami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, zgodnie z art. 23 ust. 1 i art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (D. U. Nr 115 z dnia 29 września 1997 r., poz. 741 z późn. zm.) oraz bieżące przekazywanie przez ten Wydział dokumentów (protokołów OT), umożliwiających służbie finansowo-księgowej bieżące i prawidłowe prowadzenie ewidencji księgowej nieruchomości stanowiących własność gminy miejskiej Lubin.
- 32. Przyjęcie w sposób formalny, do stosowania w jednostce, druków o podwójnym tytule: „ARKUSZ SPISU Z NATURY NR .. str. Oraz Rozliczenie spisu z natury za okres od _ do _”, np. poprzez zapis i dołączenie wzoru do „Instrukcji inwentaryzacyjnej Urzędu Miejskiego w Lubinie”.
- 33. Przestrzeganie w zakresie terminowości, częstotliwości, kompletności i sposobu przeprowadzania inwentaryzacji składników majątkowych, wymogów art. 26 ustawy o rachunkowości.

34. Odpowiednie dokumentowanie przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji, powiązanie ich z zapisami ksiąg rachunkowych oraz rozliczanie w księgach rachunkowych tego roku, na który przypadał termin inwentaryzacji, ujawnionych w toku inwentaryzacji różnic między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych, zgodnie z przepisami art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
35. Przeprowadzenie we własnym zakresie postępowania wyjaśniającego w sprawie wywiązania się przez podmioty gospodarcze wymienione w protokole kontroli z deklaracji przekazania kwot pieniężnych na potrzeby miejskie – wymienionych w treści porozumień i umowy dzierżawy; uzyskanie formalnych potwierdzeń otrzymania takich kwot od obdarowanych.
36. Wyegzekwowanie od Dyrektora Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Wczesnej Terapii Uzależnień w Lubinie, Pana Władysława Haftarczyka, uaktualnienia w roku 2000 przepisów wewnętrznych Ośrodka.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnoszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Roman Jasiński

Przewodniczący Rady

Miejskiej w Lubinie